

Sản xuất giống cây trồng (tiếp theo)

b) Sản xuất giống ở cây trồng thụ phấn chéo

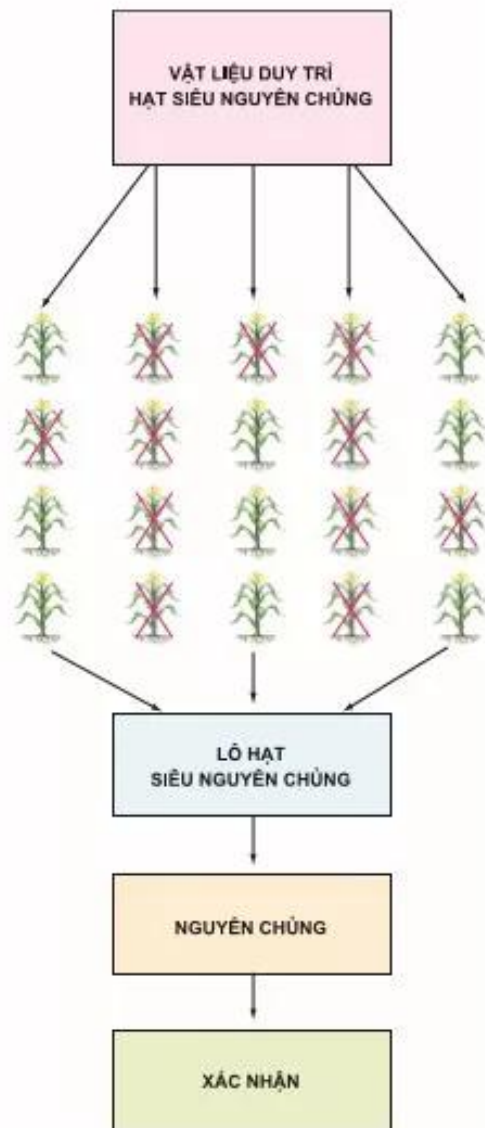
Đối với cây trồng thụ phấn chéo (ngô và một số cây trồng khác), quy trình sản xuất giống được tiến hành như sau :

Vụ thứ nhất : Lựa chọn ruộng sản xuất giống ở khu cách li và chia thành 500 ô. Gieo hạt của ít nhất 3000 cây giống siêu nguyên chủng vào các ô. Mỗi ô chọn một cây đúng giống, thu lấy hạt và gieo thành một hàng ở vụ tiếp theo trong khu cách li.

Vụ thứ hai : Đánh giá thế hệ chọn lọc - Loại bỏ tất cả các hàng không đạt yêu cầu và những cây xấu trên hàng cây đạt yêu cầu trước khi tung phấn. Thu hạt của các cây còn lại, trộn lẫn với nhau, ta có lô hạt siêu nguyên chủng.

Vụ thứ ba : Nhân hạt giống siêu nguyên chủng ở khu cách li. Loại bỏ các cây không đạt yêu cầu trước khi tung phấn. Thu hạt của các cây còn lại, ta được lô hạt nguyên chủng.

Vụ thứ tư : Nhân hạt giống nguyên chủng ở khu cách li. Loại bỏ cây xấu trước khi tung phấn. Hạt của các cây còn lại là hạt xác nhận.

Hình 4.1. Sản xuất giống ở cây trồng thụ phấn chéo

c) Sản xuất giống ở cây trồng nhân giống vô tính

Quy trình sản xuất giống cây trồng nhân giống vô tính được thực hiện qua 3 giai đoạn :

- Chọn lọc duy trì thể hệ vô tính đạt tiêu chuẩn cấp siêu nguyên chủng (chọn lọc hệ củ ở cây lấy củ ; hệ vô tính ưu tú ở cây nhân hom, thân ngầm ; chọn cây mẹ ưu tú ở cây ghép và cành giâm).
- Tổ chức sản xuất củ giống hoặc vật liệu giống cấp nguyên chủng từ giống siêu nguyên chủng.
- Sản xuất củ giống hoặc vật liệu giống đạt tiêu chuẩn thương phẩm từ giống nguyên chủng.

2. Sản xuất giống cây rừng

Cây rừng có đời sống dài ngày. Từ lúc gieo trồng đến khi thu hoạch hạt thường phải mất từ 10 đến 15 năm, nhanh nhất cũng phải mất từ 5 đến 7 năm. Vì vậy, công tác sản xuất giống cây rừng có nhiều khó khăn và phức tạp.

Hình 4.2. Vườn nhân giống cây lâm nghiệp

Quy trình sản xuất giống cây rừng có thể tóm tắt như sau :

- Chọn những cây trội, khảo nghiệm và chọn lấy các cây đạt tiêu chuẩn để xây dựng rừng giống hoặc vườn giống.
- Lấy hạt giống từ rừng giống hoặc vườn giống sản xuất cây con để cung cấp cho sản xuất.

Giống cây rừng có thể nhân ra bằng hạt hoặc bằng công nghệ nuôi cấy mô và giâm hom.

CÂU HỎI

1. Mục đích của công tác sản xuất giống cây trồng là gì ?
2. Hệ thống sản xuất giống cây trồng gồm các giai đoạn nào ?
3. Trình bày quy trình sản xuất giống ở cây trồng tự thụ phấn theo sơ đồ duy trì.
4. Trình bày quy trình sản xuất giống ở cây trồng tự thụ phấn theo sơ đồ phục tráng.
5. So sánh sự giống và khác nhau trong quy trình sản xuất giống ở ba nhóm cây trồng có phương thức sinh sản khác nhau.
6. Nêu đặc điểm của công tác sản xuất giống cây rừng.